

Sygn. akt I C 70/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>SSR Wanda Zaleśna-Dziedzic</i>
Protokolant:	<i>st. sekr. sądowy Agata Bober</i>

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2016 r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. H. reprezentowanego przez ojca A. H.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

I. zasądza na rzecz powoda K. H. od strony pozwanej (...) S.A. w S. kwotę 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza na rzecz powoda K. H. od strony pozwanej (...) S.A. w S. tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 2444 zł (dwa tysiące czterysta czterdzieści cztery złote).

Sędzia

SR W. Z.-D.

Sygn. akt I C 70/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 września 2016 r.

Powód K. H. reprezentowany przez ojca K. H. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w S. kwoty 32 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając pozew powód podał, że dnia 26 grudnia 2013 r. około godz. 18.00 w B., kierujący samochodem osobowym marki M. nr rej. (...) B. W., zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych nie zachował należytej ostrożności, nie dostosował prędkości jazdy do obowiązujących ograniczeń oraz sytuacji drogowej, nie ustąpił

pierwszeństwa małoletniemu pieszemu K. H. potracając go, w wyniku czego powód doznał poważnych obrażeń ciała. Podał, że wyrokiem tut. Sądu z dnia 17.06.2014 r. sygn. II K 304/14 B. W. został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 kk, wymierzając mu karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata. Jednocześnie Sad zasądził od oskarżonego na rzecz K. H. kwotę 2 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Wskazał powód, że sprawca wypadku ubezpieczony był w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. Dalej podał, że zgłosił szkodę pozwanemu domagając się przyznania na jego rzecz kwoty 120 000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 4 409 zł tytułem odszkodowania i wskazał, że pozwany uznał swoją odpowiedzialność wypłacając na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia łączną kwotę 18 000 zł. W ocenie powoda kwota ta nie rekompensuje wszystkich negatywnych przeżyć związanych z bólem i cierpieniem oraz uszczerbkiem na zdrowiu jakich powód doznał w związku z wypadkiem. Wskazał, że w tym wypadku doznał obrażeń ciała w postaci: urazu wielomiejscowego, złamania trzonu lewej piszczeli z przemieszczeniem, złamania podgłowego lewej kości ramiennej z przemieszczeniem, złamania trzonu obojczykowego lewego, krwiaków śródmózgowych lewego płata skroniowego i obydwu płatów czołowych, pourazowego krwawienia podpajęczynówkowego, lewostronnego krwiaka podczepcowego, pourazowej niewydolności oddechowej, ogólnych potłuczeń całego ciała. Podał, że po wypadku w stanie ciężkim, nieprzytomny, zaintubowany i wentylowany mechanicznie został przewieziony z (...) u w B. do (...) Szpitala (...) w K. na Oddział (...) i Intensywnej Terapii. Wykonano tam powodowi zabieg zamkniętej repozycji złamania kości piszczelowej lewej i stabilizacji śródszpikowej gwoździem R.. U powoda wystąpił krwimocz. Po badaniu USG jamy brzusznej stwierdzono u powoda obecność wolnego płynu, płyn też stwierdzono w obu opłucnych. Na Oddziale O. – Urazowym powód przebywał od dnia 3.01 do 17.01.2014 r. i został wypisany do domu. Następnie powód był hospitalizowany od 11.05-13.05. 2015 r. kiedy to usunięto powodowi zespolenia po złamaniach. Poniósł powód, że pierwsze tygodnie po wypadku były dla niego szczególnie trudne zarówno z powodu dotkliwych cierpień fizycznych jak i z powodu obaw o dalszy stan zdrowia. Powód wymagał stałej opieki osób trzecich w podstawowych czynnościach życia. Podał, że pomimo podjętego leczenia nie powrócił do sprawności sprzed wypadku (pozwany ustalił uszczerbek na zdrowiu powoda na 15%), przez kilka miesięcy nie chodził do szkoły, a do maja 2015 r. zwolniony był z zajęć WF. Wskazał powód, że odczuwał także szereg dolegliwości natury psychicznej w postaci napięcia emocjonalnego, zaburzeń snu, odczucia lęku przed wyjściem na ulicę i jazdą samochodem a także uczucia drażliwości i zmęczenia.

Pozwane (...) S.A. w S. wniosło o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W uzasadnieniu pozwany uznał swoją odpowiedzialność za szkodę spowodowaną zdarzeniem z dnia 26.12.2013 r. i wskazał, że tytułem zadośćuczynienia wypłacił na rzecz powoda kwotę 18 000 zł oraz powód otrzymał także kwotę 2 000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia na mocy wyroku karnego z dnia 17.06.2014 r sygn. II K 304/14. Zdaniem pozwanego kwota 20 000 zł w całości rekompensuje doznaną przez powoda krzywdę przy uwzględnieniu również 15% uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez lekarza pozwanego. Równocześnie pozwany podkreślił, że powód nie przedstawił żadnej dodatkowej dokumentacji lekarskiej wskazującej na nowe okoliczności i uzasadniającej dochodzenie dalszych roszczeń. Podał, że ostatnia dokumentacja medyczna powoda datowana jest na dzień 26.05.2015 r. co oznacza, że leczenie powoda zostało już zakończone i nie wymaga on dalszej opieki specjalistycznej. W ocenie pozwanego dalsze roszczenia powoda, niczym nie uzasadnione i rażąco wygórowane nie zasługują na uwzględnienie. Pozwany kwestionował również roszczenie o zasądzenie odsetek od dnia wniesienia pozwu. Jego zdaniem zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę staje się wymagalne dopiero z dniem wyrokowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 grudnia 2013 r. w B. miał miejsce wypadek drogowy, w trakcie którego kierujący samochodem osobowym marki M. B. W. potracił pieszego powoda K. H., który w wyniku tego zdarzenia doznał obrażeń ciała.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzesku Wydział II Karny z dnia 17.06.2014 r. sygn. II K 304/14 oskarżony B. W. został uznany winnym tego,

w dniu 26 grudnia 2013 roku w B., nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując po drodze publicznej samochodem osobowym marki M. o nr rej (...) zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych, nie zachował należytej ostrożności, nie dostosował prędkości jazdy do obowiązujących ograniczeń oraz sytuacji drogowej, a w szczególności do realnie występujących warunków oświetlenia jezdni, przez co pozbawił się możliwości prawidłowej oceny sytuacji istniejącej w rejonie i obszarze przejścia dla pieszych oraz możliwości zrealizowania obowiązku ustąpienia pierwszeństwa małoletniemu pieszemu K. H. potrącając go prawym przednim narożem kierowanego przez siebie pojazdu w następstwie czego K. H. doznał obrażeń ciała w postaci urazu wielomiejscowego, złamania trzonu lewej piszczeli z przemieszczeniem, złamania podgłowego lewej kości ramiennej z przemieszczeniem, złamania trzonu obojczyka lewego, krwiałków śródmózgowych lewego płata skroniowego i obydwu płatów czołowych, pourazowego krwawienia podpajęczynówkowego, lewostronnego krwiałka podczepcowego oraz pourazowej niewydolności oddechowej, które to obrażenia wywołały stan choroby realnie zagrażającej jego życiu to jest o przestępstwo z art. 177 § 2 kk. Sąd na mocy powołanego przepisu wymierzył oskarżonemu karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary na okres próby wynoszący 3 lata. Nadto Sąd na mocy art. 46 § 1 kk zasądził od oskarżonego na rzecz małoletniego K. H. kwotę 2 000 złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Dowód: wyrok tut. Sądu z dnia 17.06.2014 r. sygn. akt II K 304/14 k. 9.

Samochód, którym poruszał się sprawca wypadku B. W. ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów u pozwanego (...) S.A. w S..

Powód, reprezentowany przez pełnomocnika, zgłosił roszczenia odszkodowawcze pozwanemu pismem z dnia 05.03.2014 r. W piśmie tym powód żądał tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy kwoty 120 000 zł.

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił powodowi z tytułu zadośćuczynienia łączną kwotę 18 000 zł. W trakcie postępowania likwidacyjnego pozwany ostatecznie ustalił uszczerbek na zdrowiu powoda w wysokości 15 %.

Dowód: zalegające w aktach szkody pozwanego nr (...): zgłoszenie szkody na osobie, potwierdzenie ubezpieczenia u pozwanego, pismo powoda do pozwanego z dnia 5.03.2014r., decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 2.06.2014 r. i z dnia 21.07.2015 r., orzeczenia lekarskie pozwanego dotyczące uszczerbku na zdrowiu powoda.

Po wypadku powód K. H. ur. (...) - z obrażeniami wielonarządowymi - został przewieziony karetką pogotowia na Oddział Ratunkowy Szpitala w B. gdzie wykonano powodowi niezbędne badania, wykonano RTG barku L, klatki piersiowej, kręgosłupa odcinka lędźwiowo – krzyżowego, miednicy, podudzia L, TK głowy i kręgosłupa szyjnego oraz USG brzucha. Z. powoda dotchawiczo i podano mu leki.

W tym samym dniu przewieziono powoda do (...) Szpitala (...) w K. na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Powód był nieprzytomny, zaintubowany i wentylowany mechanicznie. W tym Szpitalu rozpoznano u powoda uraz wielomiejscowy, złamanie trzonu lewej piszczeli z przemieszczeniem, złamanie podgłowe lewej kości ramiennej z przemieszczeniem, złamanie trzonu obojczyka lewego, krwiałki śródmózgowe w płacie skroniowym lewym i w płatach czołowych obustronnie, krwawienie podpajęczynówkowe, lewostronny krwiałek podczepcowy. W pierwszej dobie po ustabilizowaniu stanu ogólnego powoda wykonano zamkniętą repozycję złamania kości piszczelowej lewej oraz stabilizację gwoździem śródszpikowym nadto wykonano otwartą repozycję złamania kości ramiennej lewej i stabilizację śródszpikową gwoździem R.. Wykonano powodowi szereg badań w tym RTG klatki piersiowej, kości ramiennej, brzucha, TK głowy, USG brzucha i jam opłucnych. Powód był konsultowany neurochirurgicznie, ortopedycznie, laryngologicznie. Ze względu na anemizację powód wymagał przetoczenia KKCz oraz (...). W siódmej dobie u powoda wystąpił krwimocz. Po badaniu USG jamy brzusznej stwierdzono u powoda obecność wolnego płynu, płyn też stwierdzono w obu opłucnych i zmiany zapalno – niedodmowe płuc. Kontynuowano rehabilitację oddechową, zmodyfikowano antybiotykoterapię.

Następnie kiedy powód był w dobrym stanie ogólnym, w logicznym kontakcie słownym, oddechowo i krążeniowo wydolny został przekazany w dniu 3.01.2014 r. na Oddział (...) Urazowy gdzie przebywał do dnia 17.01.2014 r. Na tym oddziale wykonano powodowi stosowne badania, w tym RTG klatki piersiowej i obojczyka lewego oraz konsultowano powoda neurochirurgicznie i laryngologicznie. W dniu 17.01.2014 r. powód został wypisany do domu z zaleceniem kontroli w poradni urazowo – ortopedycznej za 2 tyg., asekuracja kulą łokciową podczas chodzenia, obserwacja ukrwienia i unerwienia operowanych kończyn, w przypadku dolegliwości bólowych środki bólowe ogólnodostępne, kontrola doraźna.

Dowód: zalegające w aktach szkody pozwanego nr (...): karty informacyjne: ze Szpitala - (...) w B. z dnia 26.12.2013 r., z (...) Szpitala (...) w K. Oddział (...) Urazowego z dnia 17.01.2014 r., z Oddziału Anestezjologii z dnia 3.01.2014 r. oraz historia choroby powoda z tego szpitala.

Powód po wyjściu ze szpitala kontynuował leczenie w Poradni O. – Traumatologicznej (...) Szpitala (...) w K. i był tam w dniach 22.01.2014 r., 26.02.2014 r., 6.05.2014 r., 22.07.2014 r., 4.11.2014 r., 13.04.2015 r.

Następnie powód był hospitalizowany na Oddziale O. – Urazowym (...) Szpitala (...) w K. od 11.05 - 13.05.2015 r. i usunięto wtedy powodowi materiał zespajający z piszczeli lewej oraz kości ramiennej lewej. W dniu 26.05.2015 r. w Poradni usunięto powodowi szwy po usunięciu zespożeń.

Dowód: zalegające w aktach szkody pozwanego nr (...): dokumenty z Poradni O. – Traumatologicznej (...) Szpitala (...) w K.: wkładki do karty ambulatoryjnej, zaświadczenia lekarskie z tej Poradni z dnia 22.07.2014 r., 4.11.2014r., 13.04.2015 r., 26.05.2015 r., karta informacyjna z (...) Szpitala (...) w K. Oddział (...) Urazowy z dnia 13.05.2015 r.

Powód przez trzy tygodnie po wypadku był wyłączony z normalnego funkcjonowania. Pierwszy tydzień spędził w szpitalu na intensywnej terapii a potem dwa tygodnie na ortopedii. Bardzo powoda bolało i miał podawaną morfinę. Powód kiedy przebywał w szpitalu nie mógł się poruszać samodzielnie, nawet do ubikacji. Kiedy powód był już przeniesiony z oddziału intensywnej terapii na oddział ortopedii to ojciec A. H. pomagał mu wykąpać się, w ramach codziennej higieny.

Powód odczuwał bóle do około 2 miesięcy, także gdy był już w domu. Powód jest leworęczny i miał złamaną lewą rękę; praktycznie nie ruszał tą ręką i trzeba było mu we wszystkim pomagać. Po powrocie do domu przez około 1,5 -2 miesiące ojciec pomagał powodowi kąpać się, zmieniał mu opatrunki.

Powód ponad 2 miesiące poruszał się na wózku inwalidzkim, potem o kulach, ale nie mógł trzymać dwóch kul na raz z uwagi na uraz ramienia dlatego trzymał się ściany gdy chodził do ubikacji. Po wyciągnięciu śrub powód chodził o jednej kuli. Powód wstydził się poruszać na wózku, wstydził się swojego kalectwa i tylko raz dał się wziąć do miasta na wózku.

Dowód: zeznania świadka A. H. k. 43-44.

Powód po wypadku przez kilka miesięcy nie chodził do szkoły, miał indywidualne nauczanie, uczył się dobrze. Do 30.06.2015 r. powód był zwolniony z zajęć wychowania fizycznego. Kiedy powód zaczął chodzić do szkoły to szybko się męczył. Skarżył się, że kiedy pochodzi trochę to zaczyna go boleć, musiał stanąć i odpocząć.

Dowód: zalegające w aktach szkody pozwanego nr (...): dokumenty z Poradni O. – Traumatologicznej (...) Szpitala (...) w K.: wkładki do karty ambulatoryjnej, zaświadczenia lekarskie z tej Poradni z dnia 22.07.2014 r., 4.11.2014r., 13.04.2015 r., 26.05.2015 r., zeznania świadka A. H. k. 43-44.

Po wypadku powód nie korzystał z pomocy psychologa ani psychiatry. Powód nie był też na żadnej rehabilitacji, bo zgodnie z zaleceniem lekarza ortopedy jego rehabilitacja miała polegać na normalnym poruszaniu się.

Dowód: zeznania świadka A. H. k. 43-44.

Do dnia dzisiejszego powód odczuwa ból przy zmianie pogody, wówczas zażywa leki tj. A., I.. Powód ma na ciele blizny, widać ślady nacięć i szwów tam gdzie miał śruby, którymi zespolono mu kości. Powód nie chodzi w koszulkach z krótkim rękawem i w spodenkach bo wstydzi się tych blizn.

Przed wypadkiem powód był bardziej aktywny fizycznie, jeździł na rowerze, grał w piłkę i miał zamiar kontynuować karierę w klubie (...), na dzień dzisiejszy zaniechał grania w piłkę. Powód odczuwa lęk przed środkami komunikacyjnymi, pojazdami mechanicznymi, nawet nie jeździ na rowerze.

Poza tym powód prowadzi na dzień dzisiejszy normalne życie towarzyskie, ma kolegów, chodzi do szkoły.

Dowód: zeznania świadka A. H. k. 43-44.

Biegły sądowy specjalista z zakresu chirurgii, ortopedii, traumatologii, chirurgii ogólnej lek. med. J. S. stwierdził, że powód K. H. na skutek wypadku z dnia 26.12.2013 r. doznał obrażeń ciała, które spowodowały trwałe lub długotrwałe uszczerbki na zdrowiu w łącznej wysokości 33%. Biegły w swojej opinii szczegółowo wskazał obrażenia ciała jakich doznał powód na skutek tego wypadku i ocenił wysokość uszczerbku na zdrowiu powoda na podstawie załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r., Dz.U 234, poz. 1974:

1. Uraz głowy ze stłuczeniem mózgu – krwiaki śródmózgowe w płacie skroniowym lewym i obu płatach czołowych (5% - pkt 10),
2. Złamanie kości skroniowej lewej (5% - pkt 2a),
3. Złamanie obojczyka lewego (5% - pkt 100),
4. Złamanie kości ramiennej lewej (10% - pkt 113 a),
5. Złamanie kości piszczelowej lewej (8% - pkt 158 a),
6. Krwawienie podpajęczynówkowe pourazowe,
7. Krwiak podczepcowy lewostronny,
8. Stłuczenie klatki piersiowej i płuc,
9. Blizny na skórze.

W ocenie biegłego pozostałe obrażenia powoda nie powodują trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Podczas badania przedmiotowego powoda biegły stwierdził deformację obojczyka lewego, ograniczenie odwodzenia ramienia lewego o 30°, zgięcia do tyłu o 20°, rotacji zewnętrznej o 20°, zmniejszenie masy mięśniowej na ramieniu lewym o 1 cm, blizny na ramieniu lewym 5 x 2,5 cm i 2 x 2 cm, kończyna dolna lewa z wyszczupleniem masy mięśniowej na udzie lewym o 2 cm, ograniczenie zgięcia kolana lewego o 20°, blizny na podudziu lewym 5 x 2 cm (kolano) i 2 x 1 cm na podudziu, nieznaczne ograniczenie ruchomości stawu skokowego lewego. Biegły wskazał, że blizny powstałe w wyniku leczenia operacyjnego zostały wzięte pod uwagę w ocenie danego obrażenia (podwyższono procentową wysokość oceny obrażeń o powstałe szpecące blizny). Nadto podał, że powód jest leworęczny dlatego ocena obrażeń kończyny górnej lewej jest podwyższona (tak jak oceniana jest kończyna górna u osoby praworęcznej). Zdaniem biegłego powód w wyniku doznanych urazów głowy, płuc, kończyn mógł odczuwać w pierwszym miesiącu ból o sile 7-8 stopni w skali (...) (10-cio stopniowej) a w następnych dwóch miesiącach 3-4 stopni (...) oraz w okresie jednego tygodnia po usunięciu materiału zespalającego. Biegły w swojej opinii podkreślił, że aktualnie u powoda występują jedynie okresowe bóle głowy oraz kończyny górnej lewej i dolnej lewej po wysiłku fizycznym oraz przy zmianach pogody i bóle te powinny ustąpić w okresie jednego roku. Nadto biegły podał, że u powoda nadal występują

ograniczenia w życiu społecznym (w uprawianiu sportu, rekreacji, ciężkiej pracy fizycznej) i ograniczenia te będą stopniowo ustępować ale powód nigdy nie odzyska całkowitej sprawności fizycznej (trwały uszczerbek na zdrowiu). Biegły wskazał w opinii, że powód wymagał opieki osób trzecich w pierwszych miesiącach po wypadku a w następnych dwóch miesiącach wymagał pomocy przy czynnościach życia codziennego.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii, ortopedii, traumatologii, chirurgii ogólnej lek. med. J. S. z dnia 27.06.2016 r. k. 52-54.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów zalegających również w aktach szkody pozwanego nr (...), opinii biegłego sądowego, przesłuchania świadka.

Wyrok Sądu, dokumenty medyczne – jako dokumenty urzędowe, tj. sporządzone przez powołane do tego organy, w zakresie ich działania i w przepisanej formie, stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei pisma stron, zgłoszenie szkody, orzeczenia orzeczników pozwanego – jako dokumenty prywatne, stanowiły dowód tego, że osoby pod nimi podpisane złożyły oświadczenia w nich zawarte. Moc dowodowa przedłożonych w sprawie dokumentów, urzędowych jak i prywatnych, nie była kwestionowana przez strony, nie budziła zastrzeżeń Sądu co do ich wiarygodności, dlatego Sąd dał im wiarę.

Ponieważ ocena stanu zdrowia powoda wymagała wiadomości specjalnych, Sąd zasięgnął opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu chirurgii, ortopedii, traumatologii, chirurgii ogólnej lek. med. J. S.. Sąd uznał tą opinię za wiarygodną, albowiem została sporządzona zgodnie z wymogami wiedzy specjalistycznej, była poprzedzona analizą dokumentacji medycznej, a przede wszystkim bezpośrednim badaniem powoda, udzieliła odpowiedzi na pytania zleczone przez Sąd, nie była kwestionowana przez strony niniejszego postępowania. W zakresie oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu, jakiego powód doznał na skutek wypadku z dnia 26.12.2013 r. Sąd oparł swoje ustalenia na opinii tegoż biegłego sądowego.

Sąd dał w pełni wiarę słuchanemu w sprawie świadkowi A. H. – ojcu powoda albowiem jego zeznania były spontaniczne, rzeczowe, przekonujące a ponadto założyły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Odnośnie przebiegu leczenia powoda jego zeznania pokrywały się z informacjami zawartymi w dokumentacji medycznej, brak jest zatem podstaw aby te zeznania kwestionować.

Pozostały materiał dowodowy Sąd pominął jako nieistotny do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń, o czym stanowi art. 19 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2003, nr 124, poz. 1152).

W przedmiotowej sprawie kwestia odpowiedzialności pozwanego za szkodę z dnia 26.12.2013 r. co do zasady nie budziła wątpliwości, skoro pozwany wypłacił już powodowi kwotę 18 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Kwestią sporną była wysokość zadośćuczynienia.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego dodatkowo kwoty 32 000 zł tytułem pozostałej części zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z art. 445 § 1 kc wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c. w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia poszkodowany może żądać od zobowiązanego odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną

krzywdę, której przejawem są ujemne przeżycia związane z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi poszkodowanego, wynikające z naruszenia jego dóbr osobistych. Doktryna prawa cywilnego nie rozróżnia – za wzorem prawa karnego – średniego, ciężkiego i lekkiego uszkodzenia ciała. W zakresie doznanej krzywdy rozmiar uszkodzenia ciała nie zawsze musi pokrywać się z rozmiarem przykrych przeżyć psychicznych poszkodowanego. Zadośćuczynienie może być uzasadnione, po pierwsze doznaniem cierpień fizycznych w postaci bólu i innych dolegliwości, po drugie – cierpieniami psychicznymi. Nawet niewielki uszczerbek na zdrowiu wymaga zrekompensowania krzywdy nim wywołanej (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r. sygn. I PK 256/07 Lex nr 465982).

Art. 445 k.c. nie rozstrzyga samodzielnie o przesłankach odpowiedzialności, od których zależy poniesienie roszczeń z tytułu zadośćuczynienia, stąd należy odwołać się do ogólnych podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej. Zatem osoba musi doznać negatywnych przeżyć w związku z naruszeniem jej dóbr osobistych, lecz tylko tych, które są określone w art. 445 § 1 i 2 k.c.; przeżycia te muszą zostać wywołane zdarzeniem, z którym łączy się odpowiedzialność; wreszcie między tym zdarzeniem, a wyrządzoną krzywdą musi zachodzić związek przyczynowy.

Ustawodawca zaniechał wskazania w art. 445 § 1 k.c. kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia i poprzez posłużenie się klauzulą generalną („suma odpowiednia”) pozostawił jej do uznania sądu. Ustalenie wysokości zadośćuczynienia wymaga zatem uwzględnienia wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, takich jak:

- stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania;
- nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpeccenie);
- wiek poszkodowanego (intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u człowieka młodego, skazanego na rezygnację z radości życia, jaką daje zdrowie, możliwość pracy i osobistego rozwoju);
- konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w dziedzinie życia osobistego i społecznego (szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa).

(por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r. sygn. I CSK 74/12 Lex nr 1226824, wyrok SN z dnia 9 listopada 2007 r. V CSK 245/07 Biul. SN 2008/4/11; wyrok SN z dnia 5 grudnia 2006 r. II PK 102/06 OSNP 2008/1-2/11; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 stycznia 2006 r. I ACa 1983/04 LEX nr 186503; wyrok SN z dnia 12 września 2002 r. IV CKN 1266/00 LEX nr 80272).

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy, Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia wziął pod uwagę to, że zdarzenie z dnia 26.12.2013 r. wywołało u małoletniego powoda K. H. ogromny ból fizyczny związany z doznanymi urazami głowy, złamaniami, stłuczeniem klatki piersiowej i płuc. Po wypadku, powoda z obrażeniami wielonarządowymi, nieprzytomnego, zaintubowanego i wentylowanego mechanicznie przewieziono ze Szpitala w B. do (...) Szpitala (...) w K.. Tam powód przeszedł operację zespolenia złamań śrubami, musiał przyjmować leki w tym przeciwbólowe m.in. morfinę, poddawać się ciągłym badaniom, a następnie przeszedł operację usunięcia tych śrub zespalających złamania. Na oddziale intensywnej terapii powód przebywał tydzień i kolejne dwa tygodnie na oddziale ortopedycznym – urazowym. Powód znosił trud i ból związany z próbą wstawania po przebytych urazach (złamaniach), poruszania się na wózku inwalidzkim, chodzeniu o kulach. Ojciec powoda A. H. pomagał synowi w codziennej higienie (kąpanie) także i gdy powód był już w domu bowiem te czynności miał powód znacznie utrudnione gdyż jest osobą leworęczną i złamaną miał właśnie lewą rękę.

W tym miejscu należy wskazać, że w toku likwidacji szkody pozwany ustalił uszczerbek na zdrowiu powoda jedynie w wysokości 15 %. W tym zakresie wiarygodna dla Sądu była rzetelna, jasna pełna i logiczna opinia biegłego sądowego specjalisty chirurga ortopedy lek. med. J. S. powołanego w niniejszej sprawie, który stwierdził trwały 33 % uszczerbek na zdrowiu powoda. Także biegły oceniając wysokość tego uszczerbku wziął pod uwagę powstałe na ciele powoda blizny pooperacyjne oraz to, że powód jest leworęczny. Biegły wskazał w swojej opinii, że w wyniku doznanych urazów głowy, płuc, kończyn powód mógł odczuwać w pierwszym miesiącu ból o sile 7-8 stopni w skali (...) (10-

cio stopniowej) a w następnych dwóch miesiącach 3-4 stopni (...) oraz w okresie jednego tygodnia po usunięciu materiału zespalającego. Nadto biegły podał, że u powoda nadal występują ograniczenia w życiu społecznym (w uprawianiu sportu, rekreacji, ciężkiej pracy fizycznej) i ograniczenia te będą stopniowo ustępować ale powód nigdy nie odzyska całkowitej sprawności fizycznej (trwały uszczerbek na zdrowiu). Biegły również podkreślił, że powód wymagał opieki osób trzecich w pierwszych miesiącach po wypadku a w następnych dwóch miesiącach wymagał pomocy przy czynnościach życia codziennego.

Zatem Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia miał na uwadze ustalony uszczerbek na zdrowiu powoda przez biegłego lek. med. J. S. w wysokości 33 %. Należy jednak podkreślić, że stopień uszczerbku na zdrowiu nie może być jedyną czy zasadniczą okolicznością decydującą o wysokości zadośćuczynienia (por.: wyrok SN z dnia 10 kwietnia 1974 II CR 123/74 LEX nr 7457; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 lutego 1998 r I ACa 715/97 OSA 1999/2/7; wyrok SN z dnia 5 października 2005 r I PK 47/05 MPPr (...)), tym bardziej, że nie uwzględnia rozmiarów bólu psychicznego, który bez wątpliwości również wystąpił u małoletniego powoda, który przed wypadkiem był aktywnym fizycznie chłopakiem, grał w piłkę, jeździł na rowerze; po wypadku powód wstydził się swojej niepełnosprawności, jak podał w czasie przesłuchania jego ojciec A. H. „Syn wstydził się poruszać na wózku, wstydził się swojego kalectwa, tylko raz dał się wziąć do miasta na wózku. Wstydził się tego, że jest niesprawny, co powiedzą koledzy”. Nadto powód wstydził się blizn jakie miał na ciele po zabiegach operacyjnych i zakrywał je odzieżą. Powód odczuwał lęk przed środkami komunikacyjnymi, nie jeździ na rowerze, nie gra w piłkę zatem bez wątpliwości ten wypadek w pewnym sensie odebrał powodowi możliwość odnoszenia sukcesów w piłce nożnej, powód zamierzał bowiem kontynuować karierę w klubie (...).

Sąd miał również na uwadze fakt, że po wypadku małoletni powód przez kilka miesięcy nie chodził do szkoły, miał indywidualne nauczanie, zwolniony był z zajęć wychowania fizycznego. Chociaż powód uczył się dobrze, to niewątpliwie dla młodego chłopaka kilkumiesięczne wytrącenie z życia społecznego miało wpływ na osłabienie kontaktów z rówieśnikami.

Z drugiej jednak strony przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę, że aktualnie u powoda występują jedynie okresowe bóle głowy oraz kończyny górnej lewej i dolnej lewej po wysiłku fizycznym oraz przy zmianach pogody a te bóle jak stwierdził w swojej opinii lek. med. J. S. powinny ustąpić w okresie jednego roku. Na dzień dzisiejszy powód prowadzi normalne życie towarzyskie, ma kolegów, chodzi do szkoły.

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia Sąd miał również na uwadze to, iż powód po wypadku nie korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych i ani z pomocy psychologa czy psychiatry.

W świetle powyższego, z uwzględnieniem ustalonego stanu faktycznego i wniosków wysnutych z wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że adekwatnym będzie ustalenie zadośćuczynienia w kwocie 40 000,00 zł.

Zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, a tym samym powinno reprezentować ekonomicznie odczuwalną wartość (por. uchwała SN z dnia 8 grudnia 1973 r. III CZP 37/73 OSN 1974 Nr 9 poz. 145). Funkcja kompensacyjna zadośćuczynienia musi być rozumiana szeroko, albowiem obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i sferę psychiczną poszkodowanego. Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne (wyrok z dnia 14 lutego 2008 r. II CSK 536/07 OSP 2010 Nr 5 poz. 47).

Stopa życiowa poszkodowanego nie ma wpływu na wysokość zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, nie może ona wyznaczać wysokości należnej mu rekompensaty (wyrok z dnia 17 września 2010 r. II CSK 94/10 OSNC 2011/4/44). Natomiast poziom stopy życiowej społeczeństwa może rzutować na wysokość zadośćuczynienia jedynie uzupełniająco, w aspekcie urzeczywistnienia zasady sprawiedliwości społecznej. Prezentowany we wcześniejszym orzecznictwie pogląd o utrzymywaniu zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa stracił znaczenie, z uwagi na znaczne rozwarstwienie społeczeństwa pod względem poziomu życia i zasobności majątkowej. Decydującym kryterium jest rozmiar krzywdy

i ekonomicznie odczuwalna wartość, adekwatna do warunków gospodarki rynkowej (por. wyrok SN z dnia 8 sierpnia 2012 r. sygn. I CSK 2/2012 LEX nr 1228578, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2011 r. I PK 145/10 OSNP 2012 nr 5-6 poz. 66, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1997 r. II CKN 416/97 Lex nr 897881).

Okoliczności wpływające na określenie wysokości zadośćuczynienia, jak i kryteria ich oceny, muszą być zawsze rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą poszkodowanego i sytuacją życiową, w której się znalazł (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 384/07, OSP 2009 Nr 2, poz. 20).

W ocenie Sądu, kwota 40 000,00 zł odpowiada wyżej wymienionym wymogom.

Należy w tym miejscu wskazać, że prawomocnym wyrokiem tut. Sądu z dnia 17.06.2014 r. sygn. II K 304/14 na mocy art. 46 § 1 kk została zasądzona od oskarżonego B. W. na rzecz małoletniego K. H. kwota 2 000 złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zatem krzywda powoda została już w części zrekompensowana na mocy w/w wyroku karnego. W ocenie Sądu kwota zasądzona w postępowaniu karnym winna zostać zaliczona na poczet zadośćuczynienia należnego powodowi, i w tym zakresie Sąd zgadza się ze stanowiskiem prezentowanym przez pozwanego.

Skoro zatem pozwany wypłacił już powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 18 000,00 zł nadto uwzględniając kwotę 2000 zł zasądzoną wyrokiem karnym to do zapłaty pozostała kwota 20 000,00 zł.

Zadośćuczynienie ma przede wszystkim na celu zrekompensować poszkodowanemu doznane krzywdy. Ten kompensacyjny cel zadośćuczynienia ma polegać, zgodnie z językowym znaczeniem, na - z natury rzeczy niedoskonałym- wynagrodzeniu krzywdy przez zaspokojenie w większym zakresie potrzeb poszkodowanego. W tym celu poszkodowany powinien otrzymać od osoby odpowiedzialnej za szkodę sumę pieniężną o tyle w konkretnych okolicznościach odpowiednią, ażeby mógł za jej pomocą zatrzeć lub co najmniej złagodzić odczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną (por. uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 r., III CZP 37/73, OSNCP 1974 z. 9, poz. 145).

Mając powyższe na uwadze na podstawie wyżej powołanych przepisów, art. 481 k.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 20 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27.01.2016 r. (zgodnie z żądaniem od dnia wniesienia pozwu – data nadania na poczcie) do dnia zapłaty. W ocenie Sądu w tej dacie istniały już bowiem wszelkie przesłanki by powodowi zostało przyznane odpowiednie zadośćuczynienie za doznaną krzywdę. W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Każda ze stron poniosła koszty związane z wynagrodzeniem pełnomocnika w kwocie 4 800,00 zł oraz 17,00 opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Powód nadto poniósł koszty opłaty sądowej w kwocie 1600 zł oraz koszty opinii biegłego w kwocie 382,96 zł (nadpłacona zaliczka w kwocie 7,04 zł zostanie zwrócona pełn. powodowi). Łącznie koszty poniesione przez powoda to 6 799,96 zł a przez pozwanego 4 817 zł. Co do zasady zostało uwzględnione żądanie powoda, jedynie kwota zasądzona była niższa niż żądał powód. Powód wygrał proces w 62,5 %, zatem 62,5% z kwoty 6 799,99 wynosi 4250 zł. Pozwany z kolei wygrał proces w 37,5 % zatem 37,5% z kwoty 4817 zł wynosi 1806 zł. Po częściowym potrąceniu należnych stronom kosztów (4250 zł – 1806 zł) Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 444 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Wanda Zaleśna - Dziedziec